

Saksframlegg

Vår ref.:

23/10828 - 1

Dato:

17.08.2023

Saksbehandler:

May Britt Haugen

Behandling av saken:

Saksnr.

10/23

63/23

Utvalg

Styret for Rendalen kommuneskoger KF

Kommunestyret

Møtedato

15.09.2023

21.09.2023

SAK TIL GENERALFORSAMLING: Strategiske valg for videre drift av Rendalen kommuneskoger KF

Saksopplysninger:

KPMG gjennomførte forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Rendalen kommuneskoger KF høsten 2022. I rapporten var en av anbefalingene å gjennomføre en helhetlig vurdering av videre drift av foretaket:

«Kommunen bør gjøre en helhetlig vurdering av Rendalen kommuneskoger KFs videre drift, herunder foreta prinsipielle avklaringer vedrørende følgende momenter

- *Økonomiske ambisjoner for Rendalen kommuneskoger KF*
- *Kjerneområder (inkludert prinsipielle betraktninger vedrørende avveininger mellom å prioritere skogsdrift og hytteutleie/eiendomsutvikling)*
- *Ressursbruk opp mot dagens ambisjoner*
- *Betraktninger rundt rollen foretaket skal fylle, for eksempel i dialog med grunneiere og andre berørte parter».*

Med tilslutning og finansiering fra Generalforsamling har foretaket engasjert KPMG for å fasilitetere denne prosessen og å utarbeide rapporten. Prosjektgruppe ble foreslått av styret og godkjent av Generalforsamling. Prosjektgruppe har bestått av:

Henning Dalbakk (Styreleder)

Tore Jevnaker (Nestleder)

Gunn Randi Finstad (Grunneiers representant i styret)

Mari Holien (Kommunedirektørs representant i styret)

Jørn Heiberg (vara til styret)

Ylva Sneltvedt (vara til styret)

Monica Bruun (vara til styret)

Jens Sandbakken (vara til styret)

Prosjektgruppe har hatt følgende møter:

Møtedato	Tema
26. Mai	Workshop. Strategisk målbilde for Rendalen kommuneskoger KF.
13. Juni	Teams-møte. Avstemming av rapportens retning og forberedelse til møte med Formannskapet.
20. Juni	Møte med Formannskap og gruppeleder i SV og H. Prosjektgruppe ønsket å innhente innspill for retningen til den videre prosessen og hvilke alternativer som skulle utredes videre. Det ble også lagt til rette for medvirkning ved at innspill fra partiene kunne ettersendes.
20. Juni	Arbeidsmøte i prosjektgruppe. SWOT-analyse. Konsekvenser av alternativene diskuteres. Rapportens innhold kompletteres med prosjektgruppas synspunkter.
17. August	Teams-møte. Gjennomgang av utkast fra KPMG.
22. August	Teams-møte. Gjennomgang av utkast fra KPMG.
6. September	Teams-møte. Ferdigstilling av rapport.

Rapporten oppsummerer først dagens situasjon for foretakets virksomheter. Deretter utredes følgende 3 alternativer:

1. Å fortsette som i dag
2. Å etterstrebe budsjettbalanse
3. En drift i underskudd, som er tuftet på tydelige samfunns mål

Det vises til rapporten for nærmere beskrivelse.

Saksvurdering:

De senere årene er det besvart mange bestillinger, utredning, evalueringer og utarbeidet rapporter. Disse dokumentene har pekt på hovedutfordringene i foretaket; begrenset kapasitet til å følge opp drift av eiendommen, og særlig skogsdriften, og underskudd i utleievirksomhet. 30 % stillingsressurs er ikke tilstrekkelig for å forvalte eiendommens ressurser, med skog, jakt og fiske, og samtidig drifte 15 utleieobjekter på en profesjonell måte. Prosjektgruppa mener kommunen som skog- og grunneier bør drifte eiendommen på en forbilledlig måte. Senere års styringsdokumenter, som årsberetninger og økonomiplaner, har pekt på økonomiske utfordringer og behov for organisatoriske endringer.

Prosjektgruppas overordnede vurdering er at det må endring til raskt. Om ingenting gjøres vil foretaket ha behov for tilførsel av ca. 1 million annethvert år. Dette tilsvarer alternativ 1. Samtidig opprettholdes en drift av skogeiendommen hvor etterslep vedvarer og hvor kommunen er en passiv part i grunneiersamarbeidene/ikke kan bidra til næringsutvikling. I tillegg opprettholdes en utleievirksomhet som i tillegg til å belaste kommunen med store underskudd, kan tilskrives liten samfunnsnytte med dagens driftsform.

Prosjektgruppe mener at drift av foretaket med dagens oppgaveportefølje mot budsjettbalanse ikke er mulig, altså alternativ 2. Dette har bakgrunn i begrensede muligheter for å øke inntektene. Det vises til rapporten for nærmere beskrivelse av utfordringsbildet. Dersom foretaket skal driftes mot budsjettbalanse, må utleieobjektene avhendes for å kutte de vesentlige kostnadsdriverne i foretaket.

Prosjektgruppa mener den beste løsningen er en mellomting mellom alternativ 2 og 3. Hovedkonklusjonen i prosjektgruppa er at virksomhetene i foretaket bør splittes opp for å sikre en mer hensiktsmessig drift av både skog og utleieobjekter. Utleieobjektene anbefales fjernet fra foretakets oppgaveportefølje. Dette gir mulighet til å profesjonalisere både skogsdrift/eiendomsforvaltning og utleievirksomheten.

Ren utleievirksomhet er etter prosjektgruppas syn en driftsform som bidrar lite med positive ringvirkninger for kommunen og kommunens innbyggere. Å drifte utleieobjektene i konkurranse med private tilbydere i markedet reiser også prinsipielle spørsmål. Dersom kommunen skal kunne forsvare de store underskuddene det medfører å eie disse objektene, mener prosjektgruppa at eiendommen må driftes på en annen måte, som i større grad skaper aktivitet i samfunnet eller på annen måte kommer kommunens innbyggere og tilreisende til gode. Dersom dette ikke er tilfelle, bør det innhentes takster for samtlige objekter slik at disse kan avhendes. Å beholde disse eiendommene må tilføre samfunnet noe som kan begrunne den store kostnaden.

Prosjektgruppa mener alternativ 3 er relevant for utleieobjektene. Derfor foreslår prosjektgruppa at det opprettes et 2årig utviklingsprosjekt som har som formål å avklare muligheter og begrensninger for eiendommene, og muligheter for videre drift av eiendommene med en annen driftsform og eventuell organisering av dette. Dette forutsetter at Generalforsamling jobber fram tydelige samfunns mål for driften. Prosjektet legges administrativt under Kommunedirektør.

I prosjektperioden foreslåes at utleieobjektene driftes videre gjennom Rendalstunet. Ansvar for bygningsmassen overføres prosjektet med det underskuddet dette medfører. Det foreslåes at Mefurua og Sønsvika fjernes fra foretakets portefølje og legges inn under prosjektet. Alternativet er å stenge hyttene for utleie eller å leie dem ut på åremål i denne perioden. Begge alternativer reduserer underskuddet betydelig, og anslagsvis med ca. kr 300 000 i året. Det er altså potensiale for å redusere prosjektkostnad med 600 000 ved å stenge hytter for utleie i prosjektperioden. Det tas forbehold om at det kan bli behov for kjøp av konsulenttenester i prosjektet. Prosjektgruppe foreslår at det bevilges 2 500 000 kroner til prosjektet fra kommunens disposisjonsfond.

Ved å fjerne utleievirksomhet fra foretakets oppgaveportefølje løses kapasitetsmessige utfordringer for drift av eiendommen/skogsdriften ved at dagens ressurs på 30 % beholdes for å betjene denne virksomheten. Dersom dette fremdeles skal utføres i et kommunalt foretak medfører dette 200 000 kroner i årlige kostnader til styret, regnskap-, sekretær- og revisjonstjenester. I tillegg kommer administrative kostnader knyttet til betjening av styret. Den økonomiske ambisjonen for denne delen av virksomheten vil dermed bli å drive i budsjettmessig balanse over tid – altså alternativ 2.

Prosjektgruppa legger fram samlet innstilling for punkt 1-3 og punkt 5, men har ikke kommet til enighet for punkt 4. Prosjektgruppemedlemmer Ylva Sneltvedt og Mari Holien ønsker at det legges fram alternativt forslag til punkt 4.

Prosjektgruppas forslag til innstilling:

1. Det opprettes et 2årig utviklingsprosjekt for utleieenheter med spesielt fokus på Mefurua og Sønsvika.

- Prosjektet legges under Kommunedirektør.
- Oppstart for prosjektet er snarest mulig og senest 31. mars 2024.
- Ansvar for objektene/bygningsmassen overføres til prosjektet fom. oppstartsdato for prosjektet.
- Rendalstunet drifter utleievirksomhet videre i prosjektperioden

2. Prosjektet må avklare:

- Driftsform

- Hvilke samfunns mål/samfunnsnytte driften tilfører kommunen
- Organisering
- Investeringsbehov og driftskostnader knytta til ulike driftsmodeller
- Budsjet og finansiering

3. Prosjektet finansieres av kommunens disposisjonsfond med en total kostnad på 2 500 000 kroner fordelt på 2 års prosjektperiode.

Flertalletsforslag til punkt 4:

4. Skog- og utmarkseiendommer driftes videre av Rendalen kommuneskoger KF i prosjektperioden. Ved prosjektperiodens utløp gjøres en vurdering av om det er hensiktsmessig å avvikle foretaket og legge drift av skog og utmark under kommunedirektør. Frist for å gjennomføre denne evalueringen er 2 måneder etter prosjektperiodens utløp.

Mindretallets forslag til punkt 4:

4. Rendalen kommuneskoger KF avvikles fom. 1.1.2024 og ansvaret for drift og forvaltning av kommunens skog- og utmarkseiendommer inkludert jakt og fiske overføres til kommunedirektør fra samme dato.

5. Ved prosjektperiodens utløp gjøres ny vurdering av videre drift eller avhending av utleieobjektene. Frist for å gjennomføre evaluering er 2 måneder etter prosjektperiodens utløp.

Styret for Rendalen kommuneskoger KF 15.09.2023

Behandling

Prosjektgruppas forslag til innstilling enstemmig vedtatt som innstilling til kommunestyret.

Vedtak

Styret fremmer innstillingen videre fra prosjektgruppa til kommunestyret.

1. Det opprettes et 2årig utviklingsprosjekt for utleieenhetene med spesielt fokus på Mefurua og Sølsvika.

- Prosjektet legges under Kommunedirektør.
- Oppstart for prosjektet er snarest mulig og senest 31. mars 2024.
- Ansvar for objektene/bygningsmassen overføres til prosjektet fom. oppstartsdato for prosjektet.
- Rendalstunet drifter utleievirksomhet videre i prosjektperioden

2. Prosjektet må avklare:

- Driftsform
- Hvilke samfunns mål/samfunnsnytte driften tilfører kommunen
- Organisering
- Investeringsbehov og driftskostnader knytta til ulike driftsmodeller
- Budsjet og finansiering

3. Prosjektet finansieres av kommunens disposisjonsfond med en total kostnad på 2 500 000 kroner fordelt på 2 års prosjektperiode.

Flertalletsforslag til punkt 4:

4. Skog- og utmarkseiendommer driftes videre av Rendalen kommuneskoger KF i prosjektperioden. Ved prosjektperiodens utløp gjøres en vurdering av om det er hensiktsmessig å avvikle foretaket og legge drift av skog og utmark under kommunedirektør. Frist for å gjennomføre denne evalueringen er 2 måneder etter prosjektperiodens utløp.

Mindretallets forslag til punkt 4:

4. Rendalen kommuneskoger KF avvikles fom. 1.1.2024 og ansvaret for drift og forvaltning av kommunens skog- og utmarkseiendommer inkludert jakt og fiske overføres til kommunedirektør fra samme dato.

5. Ved prosjektperiodens utløp gjøres ny vurdering av videre drift eller avhending av utleieobjektene. Frist for å gjennomføre evaluering er 2 måneder etter prosjektperiodens utløp.

Kommunestyret 21.09.2023

Behandling

Sak til generalforsamling: Strategiske valg for videre drift av Rendalen kommuneskog, foreslått av Arne Hagetrø, Arbeiderpartiet

Som styrets vedtak med følgende endring: nytt punkt 4: skog- og utmarkseiendommer driftes videre av Rendalen Kommuneskoger KF i prosjektperioden. Ved prosjektperioden utløp høres en evaluering av videre driftsform av foretaket. Frist for å gjennomføre denne evalueringen er 2 måneder etter prosjektperioden utløp.

Nytt punkt 5: ved prosjektperiodens utløp gjøres en ny vurdering av driften av utleieobjektene. Frist for å gjennomføre evalueringen er 2 måneder etter prosjektperiodens utløp

Votering nr 2 - Votering over alternativer

Prosjektgruppas forslag med flertallsforslag til punkt 4: 1 stemme (6%) - H 1

Endringsforslag fra Rendalen Arbeiderparti v/ representant Arne Hagetrø: 16 stemmer (94%) - Ap 9, Sp 6, SV 1

Votering nr 1 - Votering over alternativer

Alternativ: **Prosjektgruppas forslag med mindretallsforslag til punkt 4**

For: 0 stemmer (0%)

Mot: 17 stemmer (100%) - Ap 9, H 1, Sp 6, SV 1

Vedtak

Som styrets vedtak med følgende endring: nytt punkt 4: skog- og utmarkseiendommer driftes videre av Rendalen Kommuneskoger KF i prosjektperioden. Ved prosjektperioden utløp høres en evaluering av videre driftsform av foretaket. Frist for å gjennomføre denne evalueringen er 2 måneder etter prosjektperioden utløp.

Nytt punkt 5: ved prosjektperiodens utløp gjøres en ny vurdering av driften av utleieobjektene. Frist for å gjennomføre evalueringen er 2 måneder etter prosjektperiodens utløp

1. Det opprettes et 2-årig utviklingsprosjekt for utleieenhetene med spesielt fokus på Mefurua og Sølsvika.

- Prosjektet legges under Kommunedirektør.
- Oppstart for prosjektet er snarest mulig og senest 31. mars 2024.
- Ansvar for objektene/bygningsmassen overføres til prosjektet fom. oppstartsdato for prosjektet.
- Rendalstunet drifter utleievirksomhet videre i prosjektperioden

2. Prosjektet må avklare:

- Driftsform
- Hvilke samfunns mål/samfunnsnytte driften tilfører kommunen
- Organisering
- Investeringsbehov og driftskostnader knytta til ulike driftsmodeller
- Budsjettt og finansiering

3. Prosjektet finansieres av kommunens disposisjonsfond med en total kostnad på 2 500 000 kroner fordelt på 2 års prosjektperiode.

4. Skog- og utmarkseiendommer driftes videre av Rendalen kommuneskoger KF i prosjektperioden. Ved prosjektperiodens utløp høres en evaluering av videre driftsform av foretaket. Frist for å gjennomføre denne evalueringen er 2 måneder etter prosjektperiodens utløp.

5. Ved prosjektperiodens utløp gjøres en ny vurdering av driften av utleieobjektene. Frist for å gjennomføre evalueringen er 2 måneder etter prosjektperiodens utløp.